

ROZHODNUTIE RADY

z 2. decembra 2004

o zriadení Európskeho fondu pre utečencov na obdobie 2005–2010

(2004/904/ES)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 63 ods. 2) písm. b),

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

po porade s Výborom regiónov,

keďže:

- (1) Spoločná azylová politika vrátane spoločného európskeho azylového systému je neoddeliteľnou súčasťou cieľa Európskej únie postupne vytvárať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pre tých, ktorí okolnosťami prinútení oprávnenie hľadajú ochranu v Európskej únii.
- (2) Vykonávanie tejto politiky by malo byť založené na solidarite medzi členskými štátmi a vyžaduje si existenciu mechanizmov na podporu vyváženého úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní a znášaní následkov prijímania utečencov a vysídlených osôb. Na tento účel bol rozhodnutím 2000/596/ES ⁽³⁾ na obdobie 2000–2004 zriadený Európsky fond pre utečencov.
- (3) Aby sa zabezpečila trvalá solidarita medzi členskými štátmi vo svetle nedávno prijatých právnych predpisov Spoločenstva v oblasti azylu, je potrebné zriadiť Európsky fond pre utečencov (ďalej len fond) na obdobie 2005–2010 s prihliadnutím na skúsenosti získané pri vykonávaní prvej etapy tohto fondu v období 2000–2004.

(4) Je potrebné podporiť úsilie vynaložené členskými štátmi, aby sa utečencom a vysídleným osobám poskytli primerané podmienky prijímania a aby sa uplatňovali spravodlivé a účinné azylové konania s cieľom chrániť práva osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu.

(5) Jedným z cieľov Ženevského dohovoru z 28. júla 1951 o postavení utečencov, doplnenom Newyorským protokolom z 31. januára 1967, je začlenenie utečencov do spoločnosti krajiny, v ktorej sa usadili. Tieto osoby musia mať možnosť zdieľať hodnoty uvedené v Charte základných práv Európskej únie. Na tento účel by sa mala podporovať činnosť členských štátov, aby sa podnietilo ich sociálne, hospodárske a kultúrne začlenenie, pokiaľ to prispieje k hospodárskej a sociálnej súdržnosti, ktorej udržanie a posilnenie je jedným zo základných cieľov Spoločenstva uvedených v článkoch 2 a 3 ods. 1) písm. k) zmluvy.

(6) V záujme členských štátov a dotknutých osôb je, aby utečenci a vysídlené osoby, ktoré majú oprávnenie na pobyt na území členských štátov, mali v súlade s ustanoveniami súvisiacich nástrojov Spoločenstva možnosť zabezpečiť sa prácou.

(7) Keďže opatrenia podporované štrukturálnymi fondmi a ostatné opatrenia Spoločenstva v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy nie sú sami osebe dostačujúce na podnietenie tohto začlenenia, mali by sa podporovať osobitné opatrenia, aby sa umožnilo utečencom a vysídleným osobám plne využívať programy, ktoré sa organizujú.

(8) Je potrebná praktická podpora na vytváranie alebo zlepšovanie podmienok umožňujúcich utečencom a vysídleným osobám, ktoré si to želajú, kvalifikovane sa rozhodnúť, či opustia územie členských štátov a vrátia sa domov.

(9) Nárok na podporu z fondu by mala mať činnosť, na ktorej sa zúčastňujú orgány dvoch alebo viacerých členských štátov a činnosť v záujme Spoločenstva v tejto oblasti, pričom by sa mali podnecovať výmeny medzi členskými štátmi s cieľom určiť a podporiť najúčinnější postupy.

⁽¹⁾ Stanovisko z 20. apríla 2004 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 241, 28.9.2004, s. 27.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 252, 6.10.2000, s. 12.

- (10) Mala by sa zriadiť finančná rezerva na vykonávanie núdzových opatrení na poskytnutie dočasnej ochrany v prípade hromadného prilevu utečencov v súlade so smernicou Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prilevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov⁽¹⁾.
- (11) S cieľom zavedenia finančnej solidarity účinným a primeraným spôsobom a s prihliadnutím na skúsenosti získané pri implementácii fondu v rokoch 2000 až 2004 by sa mala načrtnúť zodpovednosť Komisie a členských štátov za implementáciu a riadenie fondu. Členské štáty by mali na tento účel určiť príslušné vnútroštátne orgány, ktorých úlohy by sa mali stanoviť.
- (12) Podpora poskytovaná fondom bude účinnejšia a lepšie cieľená, ak sa spolufinancovanie oprávnených činností bude zakladať na dvoch viacročných programoch a na ročnom pracovnom programe, ktoré vypracuje každý členský štát, berúc do úvahy svoju situáciu a potreby.
- (13) Je spravodlivé, aby sa zdroje rozdelili pomerne podľa zaťaženia každého členského štátu na základe jeho úsilia pri prijímaní utečencov a vysídlených osôb vrátane utečencov, ktorí požívajú medzinárodnú ochranu v rámci vnútroštátnych programov.
- (14) Opatrenia potrebné na vykonanie tohto rozhodnutia by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu⁽²⁾.
- (15) Účinné monitorovanie je jedným zo spôsobov, ako zabezpečiť účinnosť činností podporovaných z fondu. Mali by sa určiť podmienky pre monitorovanie.
- (16) Bez toho, aby bola dotknutá zodpovednosť Komisie za finančnú kontrolu, mala by sa v tejto súvislosti zaviesť spolupráca medzi členskými štátmi a Komisiou.
- (17) Členské štáty by mali poskytnúť dostatočné záruky týkajúce sa opatrení na vykonávanie a kvalitu výkonu. Mala by sa presne určiť zodpovednosť členských štátov za sledovanie a nápravu nezrovnalostí a porušení, ako aj zodpovednosť Komisie, ak členské štáty nekonajú v súlade so svojimi záväzkami.
- (18) Účinnosť a dosah činností podporovaných fondom tiež závisí od ich hodnotenia. V tejto súvislosti by sa mala jasne vymedziť zodpovednosť členských štátov a Komisie, ako aj opatrenia na zabezpečenie spoľahlivosti hodnotenia.
- (19) Činnosti by sa mali hodnotiť s cieľom strednodobého preskúmania a hodnotenia ich dosahu a hodnotiaci proces by sa mal zahrnúť do opatrení na monitorovanie projektu.
- (20) Keďže cieľ tohto rozhodnutia, a to podpora vyváženého úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní utečencov a vysídlených osôb, nie je možné uspokojivo dosiahnuť členskými štátmi a z tohto dôvodu môže byť lepšie dosiahnutý na úrovni Spoločenstva, Spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku neprekračuje toto rozhodnutie rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (21) V súlade s článkom 3 Protokolu o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, pripojeného k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, Spojené kráľovstvo oznámilo svoju vôľu zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto rozhodnutia.
- (22) V súlade s článkom 3 Protokolu o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, pripojeného k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, Írsko oznámilo svoju vôľu zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto rozhodnutia.
- (23) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, pripojeného k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

(¹) Ú. v. ES L 212, 7.8.2001, s. 12.

(²) Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

KAPITOLA I

CIELE A ÚLOHY

Článok 1

Zriadenie a ciele

1. Týmto rozhodnutím sa zriaďuje Európsky fond pre utečencov (ďalej len fond) na obdobie od 1. januára 2005 do 31. decembra 2010.

2. Cieľom fondu je pomoc a podpora úsilia, ktoré členské štáty vynakladajú na prijímanie a znášanie následkov prijatia utečencov a vysídencov, spolufinancovaním činností ustanovených týmto rozhodnutím pri zohľadnení právnych predpisov Spoločenstva v týchto veciach.

Článok 2

Finančné ustanovenia

1. Referenčná finančná čiastka na implementáciu fondu od 1. januára 2005 do 31. decembra 2006 je 114 miliónov EUR.

2. Ročné rozpočtové prostriedky pre fond schvaľuje rozpočtový orgán v medziach finančného výhľadu.

Článok 3

Cieľové skupiny činností

Na účely tohto rozhodnutia cieľové skupiny zahŕňajú tieto kategórie:

1. každého štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorí majú právne postavenie definované Ženevským dohovorom z 28. júla 1951 vzťahujúcim sa na utečencov a jeho protokolom z roku 1967 a ktorí majú povolený pobyt ako utečenci v jednom z členských štátov;
2. každého štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorí požívajú subsidiárnu formu ochrany v zmysle smernice Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych štandardoch pre kvalifikáciu a uznanie príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti za utečencov alebo za osoby, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany⁽¹⁾;
3. každý príslušník tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí požiadali o jednu formu ochrany opísanej v bodoch 1 a 2;

4. každý príslušník tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí požívajú dočasnú ochranu v zmysle smernice 2001/55/ES.

Článok 4

Činnosti

1. Fond podporuje činnosti v členských štátoch, ktoré sa vzťahujú na jednu alebo viac z nasledujúcich činností:

- a) podmienky prijatia a azylové konanie;
- b) integrácia osôb uvedených v článku 3, pobyt ktorých je v členskom štáte trvalého a stáleho charakteru;
- c) dobrovoľný návrat osôb uvedených v článku 3 za predpokladu, že nezískali nové štátne občianstvo a neopustili územie členského štátu.

2. Činnosti ustanovené odsekom 1 podporujú najmä implementáciu ustanovení príslušných existujúcich a budúcich právnych predpisov Spoločenstva v oblasti spoločného európskeho azylového systému.

3. Činnosti zohľadňujú osobitnú situáciu zraniteľných osôb ako sú maloletí, maloletí bez sprievodu, ľudia so zdravotným postihnutím, starí ľudia, tehotné ženy, osamelí rodičia s maloletými deťmi a osoby, ktoré boli vystavené mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným formám psychologického, fyzického alebo sexuálneho násillia.

Článok 5

Oprávnené vnútroštátne činnosti vzťahujúce sa na podmienky prijatia a azylové konanie

Podporu z fondu je možné poskytnúť na činnosti vzťahujúce sa na podmienky prijatia a azylové konanie, najmä na činnosti, ktoré sa týkajú:

- a) infraštruktúry alebo služieb v oblasti ubytovania;
- b) poskytovania materiálnej pomoci a zdravotnej alebo psychologickej starostlivosti;
- c) sociálnej pomoci, poskytovania informácií alebo pomoci s administratívnymi formalitami;
- d) právnej pomoci a jazykovej pomoci;
- e) vzdelania, jazykového výcviku a iných iniciatív, ktoré sú v súlade s právnym postavením osoby;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 304, 30.9.2004, s. 12.

- f) poskytovania podporných služieb ako napr. preklad a školenie na pomoc zlepšenia podmienok prijatia a účinnosti a kvality azylového konania;
- g) poskytovania informácií pre miestne komunity, ktoré budú prichádzať do styku s tými, ktorých prijali v hostiteľskej krajine.

Článok 6

Oprávnené vnútroštátne činnosti vzťahujúce sa na integráciu

Podporu z fondu je možné poskytnúť na činnosti vzťahujúce sa na integráciu osôb uvedených v článku 4 ods. 1 písm. b) a ich rodinných príslušníkov do spoločnosti členského štátu, najmä na tieto činnosti:

- a) poradenstvo a pomoc v oblastiach ako napr. ubytovanie, prostriedky na živobytie, integrácia na trh práce, zdravotná, psychologická a sociálna starostlivosť;
- b) činnosti, ktoré umožňujú príjemcom prispôsobiť sa spoločnosti členského štátu v sociokultúrnom zmysle a zdieľať hodnoty garantované v Charte základných práv Európskej únie;
- c) činnosti na podporu trvalej a udržateľnej účasti na občianskom a kultúrnom živote;
- d) opatrenia zamerané na vzdelávanie, odbornú prípravu, uznanie kvalifikácií a diplomov;
- e) činnosti určené na podporu seberealizácie a ktoré umožňujú týmto osobám rozhodovať o sebe;
- f) činnosti, ktoré podporujú zmysluplný kontakt a konštruktívny dialóg medzi týmito osobami a prijímajúcou spoločnosťou vrátane činností, ktoré podporujú účasť kľúčových partnerov ako napr. verejnosti, miestnych samospráv, utečeneckých zväzov, dobrovoľných skupín, sociálnych partnerov a širšej občianskej spoločnosti;
- g) opatrenia na podporu nadobudnutia zručností u týchto osôb vrátane jazykovej prípravy;
- h) činnosti, ktoré podporujú rovnosť prístupu a rovnosť výsledkov, pokiaľ ide o styk týchto ľudí s verejnými inštitúciami.

Článok 7

Oprávnené vnútroštátne činnosti vzťahujúce sa na dobrovoľný návrat

Podporu z fondu je možné získať na činnosti vzťahujúce sa na dobrovoľný návrat, najmä na tieto činnosti:

- a) informačné a poradenské služby týkajúce sa iniciatív alebo programov dobrovoľného návratu;
- b) poskytovanie informácií o situácii v krajine alebo regiónu pôvodu alebo predchádzajúceho bydliska;
- c) všeobecný alebo odborný výcvik a pomoc s reintegráciou;
- d) činnosť zo strany komunit pôvodného bydliska s pobytom v Európskej únii na uľahčenie dobrovoľného návratu osôb uvedených v tomto rozhodnutí;
- e) činnosti, ktoré uľahčujú organizáciu a vykonanie vnútroštátnych programov na dobrovoľný návrat.

Článok 8

Činnosti Spoločenstva

1. Okrem projektov ustanovených článkami 5, 6 a 7 sa z iniciatívy Komisie môže až 7 % dostupných zdrojov fondu použiť na financovanie nadnárodných činností alebo činností v záujme Spoločenstva ako celku, týkajúcich sa azylovej politiky a opatrení uplatniteľných na utečencov a vysídencov uvedených v odseku 2.

2. Oprávnené činnosti Spoločenstva sa týkajú hlavne týchto oblastí:

- a) podporovanie spolupráce Spoločenstva pri implementácii práva Spoločenstva a osvedčených postupov;
- b) podpora zriaďovania nadnárodných sietí spolupráce a pilotných projektov založených na nadnárodných partnerstvách medzi orgánmi umiestnenými v dvoch alebo viacerých členských štátoch určenými na stimulovanie inovácie, uľahčenie výmeny skúseností a osvedčených postupov a zlepšenie kvality azylovej politiky;
- c) podpora nadnárodných kampaní na zvýšenie povedomia o Európskej azylovej politike a o situácii a pomeroch osôb uvedených v článku 3;
- d) podpora šírenia a výmeny informácií o najlepších postupoch a všetkých ostatných aspektoch fondu vrátane používania IT a komunikačnej techniky.

3. Ročný pracovný program, ktorý stanovuje priority pre činnosti Spoločenstva, sa prijme v súlade s postupom uvedeným v článku 11 ods. 2.

Článok 9

Núdzové opatrenia

1. V prípade, že sa implementujú mechanizmy dočasnej ochrany v zmysle smernice 2001/55/ES, fond financuje taktiež opatrenia na pomoc členským štátom; tieto opatrenia sú oddelené od a doplnkové k činnostiam uvedeným v článku 4.

2. Oprávnené núdzové opatrenia sa týkajú nasledujúcich druhov činností:

- a) prijatie a ubytovanie;
- b) poskytnutie prostriedkov na živobytie vrátane stravy a ošatenia;
- c) lekárska, psychologická a iná pomoc;
- d) mzdové a administratívne náklady spojené s prijatím dotknutých osôb a vykonanie opatrení;
- e) náklady na logistiku a prepravu.

KAPITOLA II

USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA A RIADENIA

Článok 10

Vykonávanie

Komisia je zodpovedná za vykonávanie tohto rozhodnutia a prijme potrebné vykonávacie pravidlá.

Článok 11

Postup výboru

- 1. Komisii pomáha výbor.
 - 2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 4 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES.
- Lehota ustanovená v článku 4 ods. 3 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.
- 3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES.
 - 4. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 12

Zodpovednosť Komisie a členských štátov

- 1. Úlohou Komisie je:

- a) prijať usmernenia v súlade s postupom uvedeným v článku 11 ods. 2 pre priority viacročných programov ustanovených článkom 15 a oznámiť členským štátom predbežné vyhradené prostriedky pre fond;
- b) zabezpečiť v rámci svojej zodpovednosti za vykonávanie všeobecného rozpočtu Európskej únie, aby v členských štátoch existovali vhodné riadiace a kontrolné systémy a aby pracovali plynulo tak, aby garantovali riadne a efektívne využívanie finančných prostriedkov Spoločenstva. Tieto opatrenia zahŕňajú predchádzajúce kontroly dokumentov a kontroly na mieste zamerané na postupy implementácie, kontrolné systémy, účtovné postupy a postupy verejného obstarávania a rozdeľovania grantov, ktoré vykonávajú zodpovedné orgány. Komisia overí postupy alebo systémy pri uskutočnení akýchkoľvek podstatných zmien;
- c) vykonať činnosti Spoločenstva ustanovené článkom 8.

- 2. Úlohou členských štátov je:

- a) zodpovedať za vykonávanie vnútroštátnych činností podporovaných fondom;
- b) prijať potrebné opatrenia v súlade s vnútroštátnym postupom pre efektívnu činnosť fondu na vnútroštátnej úrovni a zahrnúť všetky, ktorých sa týka azylová politika;
- c) vymenovať v súlade s platnými právnymi predpismi Spoločenstva a zásadou správneho finančného hospodárenia zodpovedný orgán pre správu vnútroštátnych projektov, ktoré podporuje fond;
- d) zodpovedať v prvom rade za finančnú kontrolu činností a zabezpečiť, aby systémy riadenia a kontroly boli vykonávané takým spôsobom, aby garantovali riadne a efektívne využívanie finančných prostriedkov Spoločenstva. Poskytnú Komisii opis týchto systémov;
- e) potvrdiť, že vyhlásenia o výdavkoch predložené Komisii sú presné, a zabezpečiť, aby vychádzali z účtovných systémov založených na overiteľných podporných dokumentoch;
- f) spolupracovať s Komisiou pri zbere štatistických údajov potrebných pre vykonanie článku 17.

- 3. V spolupráci s členskými štátmi úlohou Komisie je:

- a) preberať zodpovednosť za šírenie výsledkov činností fondu, ktoré sa podnikli v časovom období 2000–2004, a tých činností, ktoré treba vykonať v časovom období 2005–2010;

- b) zabezpečiť, aby sa poskytovali potrebné informácie, publicita a hodnotenie akcií podporovaných fondom;
- c) zabezpečiť, aby činnosti nadväzovali a dopĺňali ostatné relevantné politiky, nástroje a iniciatívy Spoločenstva.

Článok 13

Zodpovedné orgány

1. Každý členský štát vymenuje zodpovedný orgán, ktorý zabezpečuje celú komunikáciu s Komisiou. Tento orgán je funkčný orgán členského štátu alebo vnútroštátny orgán verejnej správy. Zodpovedný orgán môže delegovať niektoré alebo všetky svoje vykonávacie úlohy na iný orgán verejnej správy alebo súkromnoprávny subjekt spravovaný zákonom členského štátu a ktorý má poslanie verejnej služby. Ak členský štát určí iný zodpovedný orgán, ako je on sám, a stanoví všetky dojednania, ktorými sa spravujú jeho vzťahy s uvedeným orgánom a vzťahy daného orgánu s Komisiou.

2. Orgán určený ako zodpovedný orgán alebo každý poverený orgán musí spĺňať tieto minimálne podmienky:

- a) mať právnu subjektivitu, s výnimkou ak ide o funkčný orgán členského štátu;
- b) mať finančné a riadiace kapacity úmerné objemu finančných prostriedkov Spoločenstva, ktorý bude spravovať a ktoré mu umožnia vykonávať jeho úlohy riadne v súlade s pravidlami riadenia finančných prostriedkov Spoločenstva.

3. Úlohy zodpovedných orgánov zahŕňajú:

- a) konzultácie s vhodnými partnermi na účely zavedenia viacročných programov;
- b) organizovanie a propagáciu vyhlásení verejných súťaží a výziev na predloženie ponúk;
- c) organizovanie výberových konaní a zadávacieho konania na spolufinancovanie z fondu v súlade so zásadami transparentnosti a rovnakého zaobchádzania a prijatie všetkých potrebných opatrení, aby sa zabránilo možnému konfliktu záujmov;
- d) zabezpečenie súladu a komplementarity medzi spolufinancovaním z fondu a spolufinancovaním z ostatných relevantných vnútroštátnych finančných nástrojov a finančných nástrojov Spoločenstva;

- e) administratívne, zmluvné a finančné riadenie činností;

- f) informačné a poradenské činnosti rovnako ako šírenie výsledkov;

- g) monitorovanie a hodnotenie;

- h) spoluprácu a styk s Komisiou a zodpovednými orgánmi v ostatných členských štátoch.

4. Členský štát poskytne zodpovednému orgánu alebo akémukoľvek poverenému orgánu adekvátne zdroje, aby mohol pokračovať v riadnom výkone svojich úloh počas obdobia vykonávania činností financovaných fondom. Vykonávacie činnosti môžu byť financované na základe ustanovení o technickej a administratívnej pomoci uvedených v článku 18.

5. Konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 11 ods. 2 prijme Komisia pravidlá o riadiacich a kontrolných systémoch členských štátov vrátane pravidiel pre administratívne a finančné riadenie vnútroštátnych projektov spolufinancovaných fondom.

Článok 14

Výberové kritériá

Zodpovedný orgán vyberie projekty na základe týchto kritérií:

- a) situácia a požiadavky v členskom štáte;
- b) hospodárnosť výdavkov s ohľadom na počet osôb, na ktoré sa projekt vzťahuje;
- c) skúsenosť, odbornosť, spoľahlivosť a finančný príspevok organizácie, ktorá žiada o financovanie, a akejkolvek partnerskej organizácie;
- d) rozsah, v akom projekty dopĺňajú inú činnosť financovanú zo všeobecného rozpočtu Európskej únie alebo ako súčasť vnútroštátnych programov.

KAPITOLA III

PROGRAMY

Článok 15

Viacročné programy

1. Činnosti v členských štátoch sú vykonávané na základe dvoch viacročných programových fáz, z ktorých každá trvá tri roky (2005–2007 a 2008–2010).

2. Pre každú programovú fázu predloží každý členský štát na základe usmernení pre priority viacročných programov a predbežného finančného rozdelenia poskytnutého Komisiou a ustanoveného článkom 12 ods. 1 písm. a) návrh viacročného programu, ktorý zahŕňa tieto prvky:

- a) opis súčasnej situácie v členskom štáte vzhľadom na opatrenia na prijatie, azylové konanie, integráciu a dobrovoľný návrat osôb, na ktoré sa vzťahuje článok 3;
- b) analýzu požiadaviek v príslušnom členskom štáte, pokiaľ ide o prijatie, azylové konanie, integráciu a dobrovoľný návrat a označenie operačných cieľov určených na splnenie týchto požiadaviek počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje program;
- c) prezentáciu vhodnej stratégie na dosiahnutie týchto cieľov a priority spojené s ich dosiahnutím, berúc do úvahy konzultácie s partnermi uvedenými v článku 13 ods. 3 písm. a), a stručný opis predpokladaných činností na vykonanie priority;
- d) údaj o tom, či je táto stratégia kompatibilná s ostatnými regionálnymi nástrojmi, vnútroštátnymi nástrojmi a nástrojmi Spoločenstva;
- e) predbežný finančný plán, ktorý stanoví pre každú prioritu a každý rok navrhovaný finančný príspevok fondu a celkový objem spolufinancovania z verejných alebo súkromných zdrojov.

3. Členské štáty predložia svoj návrh viacročného programu najneskôr štyri mesiace po tom, ako Komisia poskytla usmernenia a predbežné finančné rozdelenie pre dané obdobie.

4. Konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 11 ods. 3 Komisia, v súvislosti s odporúčaniami v usmerneniach prijatých podľa článku 12 ods. 1 písm. a), schváli návrh viacročných programov do troch mesiacov od ich prijatia.

Článok 16

Ročné programy

1. Viacročné programy schválené Komisiou sú vykonávané prostredníctvom ročných pracovných programov.

2. Najneskôr do 1. júla každého roku Komisia poskytne členským štátom odhad čiastok, ktoré sa im majú rozdeliť na nasledujúci rok z celkového množstva rozpočtových prostriedkov pridelených podľa ročného rozpočtového postupu vypočítaného tak, ako stanovuje článok 17.

3. Najneskôr do 1. novembra každého roku členské štáty predložia Komisii návrh ročného programu na nasledujúci rok vypracovaný v súlade so schváleným viacročným programom, pričom tento obsahuje:

- a) všeobecné pravidlá pre výber projektov, ktoré sa majú financovať podľa ročného programu, ak sa tieto odlišujú od spôsobov stanovených vo viacročnom programe;
- b) opis úloh, ktoré má vykonať zodpovedný orgán pri vykonávaní ročného programu;
- c) navrhované finančné rozčlenenie príspevkov fondu na rôzne činnosti programu a údaj o požadovanej sume na pokrytie technickej a administratívnej pomoci podľa článku 18 na účel vykonania ročného programu.

4. Pri preskúmaní návrhu členského štátu Komisia zohľadní konečnú sumu rozpočtových prostriedkov pridelenú fondu podľa rozpočtového postupu a prijme rozhodnutie o spolufinancovaní z fondu najneskôr do 1. marca daného roku. Rozhodnutie určí sumu pridelenú členskému štátu a obdobie, počas ktorého sú výdavky oprávnené.

5. V prípade významných zmien ovplyvňujúcich vykonávanie ročného programu, ktoré zahŕňajú prevod finančných prostriedkov medzi činnosťami prekračujúcimi 10 % celkovej sumy pridenej členskému štátu na príslušný rok, členský štát predloží Komisii na schválenie revidovaný ročný program najneskôr v čase predloženia správy o pokroku uvedenej v článku 23 ods. 3.

Článok 17

Ročné rozčlenenie zdrojov na činnosti v členských štátoch ustanovené článkami 5, 6 a 7

1. Každý členský štát dostane pevne stanovenú sumu 300 000 EUR z ročného prídeltu fondu. Táto suma sa stanoví na 500 000 EUR ročne na roky 2005, 2006 a 2007 v súlade s novými finančnými výhľadmi pre štáty, ktoré pristúpili k Európskej únii 1. mája 2004.

2. Zvyšok dostupných ročných zdrojov sa rozdelí medzi členské štáty takto:

- a) 30 % v pomere k počtu prijatých osôb v jednej z kategórií uvedených v bodoch 1 a 2 v článku 3 počas troch predchádzajúcich rokov;
- b) 70 % v pomere k počtu osôb uvedených v bodoch 3 a 4 v článku 3 zaregistrovaných počas troch predchádzajúcich rokov.

3. Referenčné čísla sú posledné štatistické údaje vypracované Štatistickým úradom Európskych spoločenstiev v súlade s právom Spoločenstva o zbere a analýze údajov o azyle.

Článok 18

Technická a administratívna pomoc

Časť ročného spolufinancovania prideleného členskému štátu môže byť vyčlenená na technickú a administratívnu pomoc pri príprave, monitorovaní a hodnotení činností.

Ročná suma vyčlenená na technickú a administratívnu pomoc nesmie prekročiť 7 % z celkového ročného spolufinancovania prideleného členskému štátu, zvýšeného o 30 000 EUR.

Článok 19

Osobitné ustanovenia o núdzových opatreniach

1. Členské štáty poskytnú Komisii vyhlásenie o požiadavkách a plán vykonávania pre núdzové opatrenia ustanovené článkom 9, vrátane opisu plánovaných opatrení a orgánov zodpovedných za ich vykonanie.

2. Finančná pomoc z fondu pre núdzové opatrenia ustanovené v článku 9 sa obmedzí na obdobie 6 mesiacov a nepresiahne 80 % nákladov na každé opatrenie.

3. Dostupné prostriedky sa rozdelia medzi členské štáty na základe počtu osôb, na ktoré sa vzťahuje dočasná ochrana v každom členskom štáte, ako je uvedené v článku 9 ods. 1.

4. Uplatňujú sa články 20 ods. 1 a ods. 2, články 21 a 23 až 26.

KAPITOLA IV

FINANČNÉ RIADENIE A KONTROLA

Článok 20

Štruktúra financovania

1. Finančná účasť fondu má formu nenávratných finančných podpôr.

2. Činnosti podporované fondom sú spolufinancované verejnými alebo súkromnými zdrojmi, sú neziskového charakteru a nemajú nárok na financovanie z iných zdrojov, na ktoré sa vzťahuje všeobecný rozpočet Európskej únie.

3. Prostriedky fondu sú doplnkové k verejným alebo ekvivalentným výdavkom prideleným členskými štátmi na opatrenia, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie.

4. Príspevok Spoločenstva na podporované projekty nepresiahne:

a) 50 % z celkových nákladov na konkrétnu činnosť, pokiaľ ide o činnosti vykonávané v členských štátoch podľa článkov 5, 6 a 7. Toto sa môže zvýšiť na 60 %, najmä na inovatívne činnosti, ako sú napr. činnosti vykonávané nadnárodnými partnerstvami alebo činnosti, ktoré zahŕňajú aktívnu účasť osôb uvedených v článku 3 alebo organizácií zriadených týmito cieľovými skupinami, a zvýši sa na 75 % v členských štátoch, na ktoré sa vzťahuje Kohézny fond;

b) 80 % z celkových nákladov na konkrétnu činnosť, pokiaľ ide o výzvy na predkladanie návrhov v rámci činností Spoločenstva podľa článku 8.

5. Finančná pomoc Spoločenstva poskytovaná na činnosti podporované fondom sa udeľuje spravdla na obdobie maximálne troch rokov, podliehajúc pravidelným správam o pokroku.

Článok 21

Oprávnenosť

1. Výdavky zodpovedajú platbám, ktoré realizovali koneční príjemcovia grantu. Výdavky sa dokladujú prijatými faktúrami alebo ekvivalentnými účtovnými dokumentmi.

2. Výdavky sa môžu považovať za oprávnené na podporu z fondu, iba ak sa skutočne vyplátili nie skôr ako 1. januára roku uvedeného v rozhodnutí Komisie o spolufinancovaní uvedenom v článku 16 ods. 4.

3. Komisia, konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 11 ods. 3, prijme pravidlá upravujúce oprávnenosť výdavkov v rámci činností vykonávaných v členských štátoch podľa článkov 5, 6 a 7 a spolufinancovaných fondom.

Článok 22

Záväzky

Rozpočtové záväzky Spoločenstva sa vykonajú každý rok na základe rozhodnutia Komisie o spolufinancovaní uvedeného v článku 16 ods. 4.

Článok 23

Platby

1. Komisia vykoná platbu príspevku z fondu zodpovednému orgánu v súlade s rozpočtovými záväzkami.
2. Prvá predbežná platba predstavujúca 50 % sumy pridelenej v každoročnom rozhodnutí Komisie o spolufinancovaní z fondu sa vykoná členskému štátu do šesťdesiatich dní po prijatí rozhodnutia o spolufinancovaní.
3. Druhá predbežná platba sa vykoná do troch mesiacov po tom, ako Komisia schválila správu o pokroku pri vykonávaní ročného pracovného programu a vyhlásenie o výdavkoch vo výške aspoň 70 % sumy počiatočnej platby. Suma druhej predbežnej platby vykonanej Komisiou nepresiahne 50 % celkovej sumy pridelenej rozhodnutím o spolufinancovaní alebo, v žiadnom prípade, zostatok sumy finančných prostriedkov Spoločenstva skutočne vyhradených členským štátom pre vybrané projekty na základe ročného programu, zníženej o prvú predbežnú platbu.
4. Platba zostatku sa vykoná do troch mesiacov po tom, ako Komisia schválila záverečnú správu o plnení ročného programu a konečné vyhlásenie o výdavkoch ustanovené v článkoch 24 ods. 3 a 28 ods. 2; ak sa tak nestane, vydá sa do tohto termínu žiadosť o náhradu súm uvoľnených na prvú alebo druhú platbu prekračujúcich konečné výdavky schválené pre fond.

Článok 24

Vyhľadania o výdavkoch

1. Zodpovedný orgán poskytne za všetky výdavky, ktoré oznamuje Komisii, záruku, že vnútroštátne implementačné programy sú spravované v súlade s platnými nariadeniami Spoločenstva a že finančné prostriedky sa používajú v súlade so zásadou správneho finančného hospodárenia.
2. Vyhlásenia o výdavkoch potvrdí jednotlivec alebo oddelenie, ktoré je svojou činnosťou nezávislé od oddelenia schvaľovania zodpovedného orgánu.
3. Zodpovedný orgán predloží Komisii do deviatich mesiacov od dátumu, dokedy musia byť výdavky uhradené, stanoveného v rozhodnutí o spolufinancovaní, konečné vyhlásenie o výdavkoch. Ak sa tak nestane, Komisia automaticky ukončí ročný program a uvoľní príslušné prostriedky.

Článok 25

Audit účtov a finančné korekcie vykonané členskými štátmi

1. Bez toho, aby bola dotknutá zodpovednosť Komisie za vykonávanie všeobecného rozpočtu Európskej únie, prevezmú členské štáty zodpovednosť v prvom rade za finančnú kontrolu činností. Na tento cieľ nimi prijaté opatrenia zahŕňajú:
 - a) organizovanie kontrol činností, na ktoré sa vzťahuje aspoň 10 % celkových oprávnených výdavkov pre každý ročný implementačný program na základe vhodnej vzorky a na reprezentatívnej vzorke schválených činností. Členské štáty zabezpečia patričné oddelenie medzi kontrolnými a vykonávacími alebo platobnými postupmi týkajúcimi sa činností;
 - b) prevenciu, objasňovanie a korekciu nezrovnalostí, ich oznamovanie Komisii v súlade s pravidlami a informovanie Komisie o pokroku v správnych a súdnych konaniach;
 - c) spoluprácu s Komisiou na zabezpečenie, aby sa prostriedky Spoločenstva využívali v súlade so zásadami správneho finančného hospodárenia.
2. Ak sa zistí nezrovnalosť, členské štáty vykonajú požadované finančné korekcie, pričom zohľadnia, či ide o jednotlivý alebo systémový prípad. Korekcie vykonané členským štátom spočívajú v zrušení celého príspevku alebo časti príspevku Spoločenstva a ak príslušný členský štát nespláti sumu v povolenom čase, uhradí štandardné úroky z dôvodov neskorej platby pri sadzbách ustanovených v článku 26 ods. 4.

3. Konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 11 ods. 3 prijme Komisia pravidlá a postupy pre finančné korekcie vykonané členskými štátmi v súvislosti s činnosťami vykonávanými v členských štátoch podľa článkov 5, 6 a 7 a spolufinancovanými fondom.

Článok 26

Audit účtov a finančné korekcie vykonané Komisiou

1. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci Dvora audítorov alebo kontroly vykonané členskými štátmi v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, inými právnymi predpismi a správnyimi opatreniami, môžu úradníci alebo zamestnanci Komisie vykonať kontroly na mieste, vrátane kontrol reprezentatívnych vzoriek, činností financovaných fondom a systémov riadenia a kontroly s oznámením minimálne tri pracovné dni vopred. Komisia upozorní dotknutý členský štát s cieľom získať všetku potrebnú pomoc. Úradníci a zamestnanci dotknutého členského štátu sa môžu zúčastniť na takýchto kontrolách.

Komisia môže požiadať dotknutý členský štát o vykonanie kontroly na mieste, aby overil správnosť jednej alebo viacerých transakcií. Úradníci alebo zamestnanci Komisie sa môžu zúčastniť na takýchto kontrolách.

2. Ak po ukončení potrebných previerok Komisia dospeje k záveru, že členský štát si neplní svoje povinnosti podľa článku 25, pozastaví predbežnú alebo záverečnú platbu súvisiacu so spolufinancovaním z fondu pre príslušné ročné programy v prípadoch, ak:

- a) členský štát nevykonáva činnosti, ako boli dohodnuté v rozhodnutí o spolufinancovaní, alebo
- b) celá činnosť alebo jej časť neoprávňujú na čiastočné ani na celé spolufinancovanie z fondu, alebo
- c) existujú vážne nedostatky v systémoch riadenia a kontroly, ktoré by mohli spôsobiť systémové nezrovnalosti.

V takých prípadoch Komisia po uvedení svojich dôvodov požiada členský štát o predloženie jeho pripomienok a, kde je to vhodné, o vykonanie korekcií v rámci určenej lehoty.

3. Na konci lehoty určenej Komisiou, ak sa nedosiahne žiadna dohoda a členský štát nevykoná korekcie, môže Komisia s prihliadnutím na všetky pripomienky členského štátu rozhodnúť do troch mesiacov o:

- a) zníženie predbežných alebo záverečných platieb alebo
- b) o vykonaní požadovaných finančných korekcií zrušením celého alebo čiastočného príspevku z fondu na danú činnosť.

Ak sa nerozhodne podľa písmena a) alebo b), pozastavenie platieb sa okamžite zruší.

4. Každá suma, ktorá bola získaná neoprávnene alebo má byť refundovaná, sa vráti Komisii. Ak sa dlžná suma nevrátila do dátumu stanoveného Komisiou, zúročí sa sadzbou, ktorú uplatňuje Európska centrálna banka na svoje hlavné operácie refinancovania v eurách, plus tri a pol bodu. Referenčná sadzba, na ktorú sa použije zvýšenie, je sadzba platná v prvý deň mesiaca konečného dátumu pre platbu, ako je uverejnené v sérii C Úradného vestníka Európskej únie.

5. Komisia, konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 11 ods. 3, prijme pravidlá a postupy pre finančné korekcie vykonané Komisiou v súvislosti s činnosťami vykonávanými v členských štátoch podľa článkov 5, 6 a 7 a spolufinancovanými fondom.

KAPITOLA V

MONITOROVANIE, HODNOTENIE A SPRÁVY

Článok 27

Monitorovanie a hodnotenie

1. Komisia uskutočňuje pravidelné monitorovanie fondu v spolupráci s členskými štátmi.

2. Komisia pravidelne vyhodnotí fond v spolupráci s členskými štátmi, aby posúdila význam, účinnosť a dosah činností v súvislosti s cieľmi uvedenými v článku 1. Komisia preskúma tiež komplementárnosť medzi činnosťami vykonávanými v rámci fondu a činnosťami vykonávanými v rámci iných príslušných politík, nástrojov a iniciatív Spoločenstva.

Článok 28

Správy

1. Zodpovedný orgán v každom členskom štáte prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie monitorovania projektu a jeho hodnotenia.

Na tieto účely dohody a zmluvy, ktoré uzavrie s organizáciami zodpovednými za vykonanie činnosti, zahŕňajú klauzuly stanovujúce povinnosť predkladať pravidelné a podrobné správy o pokroku v súvislosti s vykonávaním týchto činností a podrobnú záverečnú správu o plnení v súvislosti s rozsahom, v akom sa dosiahli stanovené ciele.

2. Zodpovedný orgán predloží Komisii do deviatich mesiacov od dátumu, dokedy musia byť výdavky uhradené, stanoveného v rozhodnutí o spolufinancovaní pre každý ročný program, záverečnú správu o plnení a konečné vyhlásenie o výdavkoch, ako je uvedené v článku 24 ods. 3.

3. Členské štáty predložia Komisii:

a) najneskôr do 31. decembra 2006 hodnotiacu správu o vykonaní činností spolufinancovaných fondom;

b) najneskôr do 30. júna 2009 a 30. júna 2012 hodnotiacu správu o výsledkoch a dosahu činností spolufinancovaných fondom.

4. Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov:

- a) najneskôr do 30. apríla 2007 predbežnú správu o dosiahnutých výsledkoch a o kvalitatívnych a kvantitatívnych aspektoch implementácie fondu spolu s akýmkoľvek navrhovanými zmenami a doplneniami;
- b) najneskôr do 31. decembra 2009 predbežnú hodnotiacu správu a návrh o budúcom vývoji fondu;
- c) najneskôr do 31. decembra 2012 ex-post hodnotiacu správu.

KAPITOLA VI

PRECHODNÉ USTANOVENIA

Článok 29

Viacročný program 2005–2007

Na vykonanie viacročného programu na obdobie 2005–2007 sa odchyľne od článku 15 uplatňuje tento časový plán:

- a) najneskôr do 31. januára 2005 Komisia oznámi členským štátom programové usmernenia a poskytne údaje o finančných čiastkach, ktoré sa im prideliť;
- b) najneskôr do 1. mája 2005 členské štáty určia vnútroštátny zodpovedný orgán uvedený v článku 13 a predložia návrh viacročného programu na obdobie 2005–2007 uvedený v článku 15;
- c) konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 11 ods. 3 Komisia schváli viacročné programy do dvoch mesiacov od prijatia návrhu viacročného programu.

Článok 30

Ročný program 2005

Odchyľne od článku 16 sa na vykonanie v rozpočtovom roku 2005 uplatňuje tento časový plán:

- a) Komisia poskytne do 31. januára 2005 členským štátom odhad im pridelených súm;
- b) členské štáty predložia do 1. júna 2005 Komisii návrh ročného programu uvedeného v článku 16; k návrhu sa priložia podrobné informácie o systémoch riadenia a kontrolách, ktoré budú vykonané s cieľom zabezpečiť, aby sa finančné prostriedky Spoločenstva využívali riadne a efektívne;
- c) Komisia prijme rozhodnutia o spolufinancovaní do dvoch mesiacov od predloženia návrhu ročného programu po overení aspektov uvedených v článku 12 ods. 1 písm. b).

Výdavky skutočne vyplatené medzi 1. januárom 2005 a dátumom, kedy sa prijímú rozhodnutia o spolufinancovaní, môžu byť oprávnené na podporu z fondu.

KAPITOLA VII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 31

Preskúmanie

Rada preskúma toto rozhodnutie na základe návrhu Komisie do 31. decembra 2010.

Článok 32

Adresáti

Toto rozhodnutie je určené členským štátom v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

V Bruseli 2. decembra 2004

Za Radu
predseda

J. P. H. DONNER